

חלקי בקהילתי

גליון 284

להתפלל לעבוד

מדור הלכתי

עמוד 2

יהודי בושינגטון

חלקי בעבודתי

עמוד 3

מחשבות בחוף

נחמדים מזהב

עמוד 4

מעלת הקהילה

יודוך אחיך

עמוד 4

לפתוח תקווה

בתוך קהל ועדה

עמוד 5

חרדים דנים

יזמי חלקי כותבים

עמוד 8

חלקי בקהילתי

תשלוח קבלה לסעיף 46

יהי חלקי עמהם

הרה"ג ברוך צבי גרינבוים שליט"א | ראש ישיבת דרך ה' - חלקי בקהילתי

אלולי בקהילתי

בפרוס עלינו חודש 'אלול', מתמלאים בוגרי ישיבות רבים שיצאו אל עולם המעשה, בגעגועים אל אוירת האלול הישיבתי. רק מי שחווה 'אלול טוב' בישיבות הקדושות, מרגיש עד כמה אוירת 'אלול' שכזה יכולה 'להרטיב' את חיי התורניים. זה לימוד באווירה אחרת - של אלול, תפילות אחרות - של אלול, 'מוסר' נוקב יותר - של אלול. שיחות וועדים מיוחדים לאלול, ובעיקר אווירה אלולית רצינית ושאפתנית יותר, שסוחפת לתוכה את בחורי הישיבה.

אין אלו רק געגועים נוסטלגיים למה שהיה וחלף לו, אלא הרגשת חסר רוחני ממשי, שבוגר הישיבה מרגיש צורך למלא - במציאת מקום עם אווירה של אלול, מקום תורני שיזכיר לו מדי שנה את אוירת האלול הישיבתי, ו'יחדש' לו את השנה הבאה עלינו לטובה.

בהגיע הימים הנוראים והחגים שאחריהם, רבים מהחרדים העובדים מתאוננים על תחושת החסר במקום תורני ישיבתי באזור מגוריהם, 'מקום משלהם', אליו ירגישו מחוברים והוא ימלא להם 'צורך רוחני-חברתי' בסיסי.

השייכות החברתית היא קריטית לכל אדם, וכשבסיס השייכות החברתית הזה הוא סביב לימוד תורה ועבודת ה' - זה מתכון מושלם להתקדמות וצמיחה אישית.

זהו בדיוק מבנה הקהילה שאותו אנו רואים בחזון הקהילות בצמיחה של 'חלקי בקהילתי'. קהילת חברים תורנית באווירה ישיבית חמימה, שבה כל אחד מבוגרי הישיבות מביא את עצמו לידי ביטוי, וכל אחד מהחברים מרגיש אליה שייכות. 'קהילת חלקי' אינה רק מקום תפילות נעים ונוח בשבת, או מקום שבו נמסר שיעור דף היומי פעם ביום, אלא זהו מבנה קהילתי מאחד - לגברים נשים וילדים - שבו מתקיימת פעילות תורנית וחינוכית, וכל אחד מהחברים מוצא בו את נקודת הצמיחה התורנית שלו. כל אחד מרגיש שם 'בבית', הוא תורם מעצמו לקהילה,

והנוכחות שלו במגוון פעילויות הקהילה היא משמעותית - לעצמו ולשאר החברים.

מבחן השייכות לקהילת החברים המוצלחת של 'חלקי' תהיה, אם אחד החברים יאלץ להיעדר תקופה קצרה מאחת מהפעילויות התורניות המתקיימות בקהילה - תפילות, שיעורים או מגוון הפעילויות המתקיימות בקהילות 'חלקי' - האם השייכות הקהילתית תחסר לו לאותו חבר, ובעיקר - האם ההיעדרות הזו שלו תורגש אצל שאר החברים. כמה מהם יצלצלו לברר מה קורה אצל חבר הקהילה שלהם שנעדר כמה ימים. ככל שתורמתם של כל חברי הקהילה נעשה בקהילתם

קול התורה באלול

צילום אילוסטרציה: ברוך יערי

תהיה גדולה יותר, כך התעניינות החברים אלו באלו תהיה גבוהה יותר, והחברים ירגישו אליה שייכות וחיבור.

השייכות והצורך בחיבור קהילתי שמרגישים מרבית מחברי הקהילות לקהילתם, נובעים מהעובדה שתנועת חלקי בקהילתי בננות מלמטה ולא רק מלמעלה, כלומר מהצורך האמיתי של החברים להשתייכות קהילתית רצינית, ולא רק כיוזמה של בעלי עניין כלשהם. צורך אמיתי זה, שם את האחריות על צמיחתה של כל קהילה על כתפי כל אחד מחבריה. האחריות הזו מחייבת וגם מאפשרת לכל חבר בקהילה להשמיע את דעתו, ליוזם בתוך הקהילה שיעור או כל פעילות אחרת

אלול המתחדש עלינו לטובה, מחדד את הצורך בחיבור קהילתי משמעותי

שהוא מרגיש בה צורך, ולקחת יוזמה אישית בכל פעם שהקהילה זקוקה למשהו שיצליח ויקדם אותה.

נקודה חשובה לציון היא, הצורך האמיתי שאת קהילותינו ילוו בנוכחותם תלמידי חכמים בעלי שיעור קומה, שיבינו את עולמם של חברי הקהילה, יהיו 'העוגנים' התורניים של הקהילות, ויגביהו את שאיפות החברים לצמיחה תורנית, ואת הרמה הרוחנית של הקהילה כולה. מציאותם של אנשי תורה ויראה בקהילותנו - היא כורח המציאות בשימור הערכים והתרבות של עולם התורה בתוך הקהילה.

בעת הזו, כשכל עולם התורה והישיבות נמצא בהתמודדות על ערכי היסוד שלנו, אותם ערכים שבנו במשך שנים ארוכות את העולם החרדי ואת החרדיות, בתקופה זו - נחיצותה בכל מקום של קהילת 'חלקי בקהילתי' הצועדת לאור גדולי התורה וראשי הישיבות - הופכת לקריטית. כי רק 'קהילה בצמיחה' תורנית, שכל חבר מרגיש מחובר אליה, ויש בה נוכחות שלתלמידי חכמים - יכולה להוות עוגן ומצפן רוחני לחברים ולבני משפחותיהם - שיקבעו את רמת השייכות שלהם לכלל עולם התורה וערכיו.

כפתחו של 'אלול', אין כמו השייכות הקהילתית של בוגרי הישיבה שיצא לעולם המעשה, כדי לשמר ולרענן אצל כל חברי הקהילה את אוירת ה'אלול' שכולנו מתגעגעים אליה וצריכים אותה.

יש קונה עולמו בשעה אחת, ויש קונה 'אלול' בקהילה אחת - קהילת 'חלקי בקהילתי'...

עבודת התפילה

השבוע נעסוק בדיני תפילה, ובשאלות מצויות המתעוררות בשגרה אצל בני תורה העובדים לפרנסת ביתם

יכולים להתפלל במניין?

תשובה: אדם המתפלל במטוס, יתפלל במקומו בישיבה, ולא בעמידה במעבר. הן משום שהוא עצמו יופרע בתפילתו על ידי שאר האנשים שבטיסה, והן משום שמפריע לאחרים בעמידתו.

אם המתפללים יושבים באותו אזור במטוס, באופן שיכולים לראות אחד את השני, יכולים הם להצטרף ממקומות הישיבה שלהם לתפילה בצ'יבור.

כמובן שאם הוקצה במטוס מקום בו אפשר להתפלל בלי הפרעה, יש להתפלל שם ביחד. יש נוסעים קבועים ברכבת הבוקר מבאר שבע לתל אביב, שארגנו בהסכמת הנהלת הרכבת קרון המיועד לתפילת שחרית, כאשר בכל בוקר מתפללים שם כחמישים מתפללים, ובכלל זה ארגון ארון קודש גייד עם ספר תורה קטן לקריאת התורה בימי שני וחמישי. הנהגה זו היא הראויה ביותר, בקביעת מקום לתפילה ביישוב הדעת, באופן שאינו מפריע או מופרע מהעוברים ושבים.

שאלה: אחד ממתפללי המניין בשאלה הקודמת יורד מהרכבת לפני סוף המסלול [בתחנת לוד]. נתקל בשאלה מעניינת. בשבוע של פרשת עקב, בו קריאת התורה ארוכה במיוחד, הרכבת הגיעה לתחנת לוד כשאחוז באמצע קריאת התורה, והוא הסתפק כיצד לנהוג. הלכה היא בידינו שאסור לצאת מבית הכנסת באמצע קריאת התורה, אולם אם יישאר ברכבת עד לתחנה הבאה, יאחר לעבודה באיחור ניכר?

תשובה: שאלה זו נשאלה לאחד מפוסקי זמננו שהורה כי כשנפתחות דלתות הרכבת, יכול הוא לצאת לרציף ולהמשיך לשמוע את קריאת התורה משם, וביציאה זו אין בעיה של "עוזבי ה' יכלו" משום שעדיין שייך הוא לקריאת התורה, וכשהרכבת נוסעת לדרכה במהלך קריאת התורה, הרי ספר התורה הוא זה שעוזב את השומע, ואין זה נחשב שהוא עוזב את ספר התורה.

תשובה: עדיף להתפלל שמונה עשרה בעמידה קודם הנץ החמה מאשר להתפלל בזמן בישיבה, וודאי שכך יש לנהוג באופן שנוסעי האוטובוס עלולים להפריעו מתפילתו. אמנם, אם יוכל אותו אדם להגיע למקום העבודה שלו ולהספיק להתפלל שם קודם סוף זמן תפילה, עליו להמתין ולהתפלל שם, ולא להזדקק לתפילה קודם נץ החמה שהיא רק בדיעבד.

תפילה ועבודה
צילום אילוסטריציה: ברוך יערי

שאלה: במקום העבודה שלי התאספו כשלושים עובדים לתפילת מנחה. אני בדרך כלל מתפלל בבית הכנסת בשכונה שלי במניין בו מתפללים בחמשה עשר מתפללים, והשאלה היא האם עדיף להתפלל ב'דירוב עס' במקום העבודה, או שמעלת התפילה בבית הכנסת עדיפה?

תשובה: תפילה בבית הכנסת עדיפה על מעלת ברוב עס, לכן עדיף להתפלל בבית הכנסת במניין מצומצם יותר. אולם מעלת תפילה בצ'יבור עדיפה על תפילה בבית הכנסת, לכן עדיף להתפלל במקום העבודה במניין מאשר להתפלל ביחידות בבית הכנסת.

שאלה: אנשים שנמצאים במטוס או ברכבת כשהגיע זמן התפילה, האם

שאלה: הגעתי לבית כנסת בו הייתה תלויה מודעה: 'חובה לכבות את הפלאפון בשעת התפילה'. האם אכן יש חיוב הלכתי לכבות את הטלפון לפני התפילה? אולי להעביר למצב רטט?

תשובה: נפסק בשו"ע שאסור לאדם לעמוד להתפלל שמונה עשרה כאשר יש לידו דבר שעלול להפריע לו בתפילתו. לכן ודאי שאסור להתפלל כאשר הטלפון דלוק [גם במצב רטט], משום שכל שיחה או הודעה ירטיטו אותו ויסיחו את דעתו מהתפילה. כאשר הטלפון נמצא על מצב 'צלצול' פשוט שאסור להיכנס לבית הכנסת גם אם אינו מתפלל כעת, משום ההפרעה למתפללים מצלצול הטלפון [שיר חסידי במקרה הטוב...]. באמצע התפילה, ואסור לאדם להפריע למתפללים בשעת תפילתם.

שאלה: נעמדתי להתפלל מנחה במקום העבודה. באמצע התפילה התיישב אחד העובדים בסמוך אלי, ובלי לשים לב שאני באמצע להתפלל, התחיל לשוחח בטלפון בקול רם באופן שהפריע לי להתפלל. מה היה עלי לעשות?

תשובה: אם יכול המתפלל לרמוז לאותו אדם שלא יפריע לו בתפילתו, יעשה כן. אולם אם אינו יכול לעשות כן, או שאותו עובד חייב להישאר במקומו ולשוחח בטלפון, יש למתפלל לעבור למקום בו לא יופרע מתפילתו, ולהמשיך שם.

שאלה: אני נוסע בכל בוקר לעבודה באוטובוס בשעה מוקדמת, ומסתפק כיצד לנהוג לעניין תפילת שמונה עשרה. האם עדיף לעמוד ולהתפלל בבית את תפילת שמונה עשרה - 10 דקות לפני הנץ החמה, או שמא עדיף להתפלל בעודי יושב באוטובוס אחרי הנץ?

מעניין לדעת

תפילת שמונה עשרה מתוך טלפון חכם?

גם כאשר הטלפון שקט לגמרי, אסור להתפלל מתוך הטלפון בלי להעביר אותו למצב טיסה, משום שההודעות הנכנסות ודאי יסיחו את דעתו. כאשר הטלפון במצב טיסה, היו שנטו לאסור להתפלל בו משום שבהלכה מבואר שאסור להזיז ביד בשעת התפילה חפץ יקר, משום שהחשש שמא יפול עלול להסיח את דעתו של המתפלל. אולם נראה להקל בזה לאור המציאות שאנשים הורגלו בהחזקת הטלפון הנייד, ולא חוששים כלל מנפילתו.

ישנם בתי כנסת שמבקשים מהמתפללים לא להוציא את הטלפון החכם בשעת התפילה, וללא קשר לשאלה אם צודקים הם בהקפדתם זו או לא, על כל אורח להתחשב בדעתם של בני המקום, ולא להוציא את הטלפון בשעת התפילה.

עולים כיתה

השנים עוברות מהר, ורגע המעבר משנה לשנה, הוא כבר מזמן בראש השנה העברי, או בלית ברירה, ובכל הנוגע לעולם העסקים, בראשון לינואר למניינם. רק דרך הילדים שלנו, אנחנו שבים ומרגישים את ההתרגשות שהייתה מנת חלקנו בעשרים השנים הראשונות. זו ילדותנו השנייה, כבר היה מי שאמר.

ובכל זאת, ראש חודש אלול נושא בכנפיו את בשורת ההתחדשות, גם אם לא עולים כיתה, או באים בשערינו של מוסד לימודים חדש. חודש הרחמים והסליחות, הוא זמן של חשבון והתבוננות. אפשר להסתכל סביב, להציץ לאחור, לראות את ציר הזמן ואת ההתפתחות של השנים האחרונות.

היום הראשון של הלימודים, הוא תמיד הזדמנות לעשות צעד. ההתרגשות באוויר, והתחושה שהכול יכול להיפתח מחדש, מזכירים לנו שכל מה שנתפס כחלק בלתי נפרד מחיינו, יכול בקלות להשתנות או להתהפך.

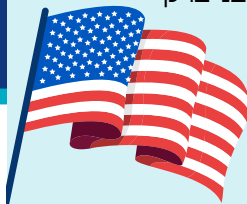
שגרת חיינו יכולה וצריכה לעמוד למבחן מידי פעם, לראות אם לא התברברנו בדרך, או סתם התפנקנו ולא שמנו לב לפרטים החשובים. לפעמים נוח יותר לחיות לבד. שקט תעשייתי, וחופש מכל מחויבות. מתפללים איפה שמסתדר, תופסים לימוד קצר או קצרצר מתי שיוצא, והכל ממשך לזרם.

ארגון חלקי בקהילתי, מבקש לשנות את ההרגל הזה. להפנות את הזרקור אל הפנינה המאירה שמכוסה בעפר השגרה. החיבור לקהילה תורנית חיה ותוססת, הוא רב ערך, ויכול לשנות את חיינו מהקצה אל הקצה. זה דורש מאמץ והתחייבות, אבל בלי זה אי אפשר לעלות כיתה.

קריאה מחכימה
המערכת

הרה"ג שלמה ליפשיץ

רב הקהילות החרדיות הר יונה ג' ויסוזות בני ברק

התבדלות מתוך אחריות

פרק ט - מסדרונות השלטון

בשבת קודש פגשנו זוג מיוחד. האישה מכהנת במשרה בכירה מאד בממשלת ארצות הברית, וגם בעלה איש פעיל מאד בכמה וכמה ארגונים. הקימו בעצמם מפעל של חסד, מלבד השותפות שלהם בכמה ארגונים שפועלים למען כלל ישראל. הגברת שנראית אשת אברך, תיארה בפנינו את ההשתלבות שלה בחברה כל כך מנוכרת. סיפרה שכל אנשי הדרג הגבוה בממשל איתם עמדה בקשר, ידעו מתי זמני כניסת ויציאת השבת, בהם אין להתקשר אליה. גם במקרים דחופים שגובלים בפיקוח נפש הסתדרו בלעדיה. היו מקרים בהם רב התיר לה לענות לטלפון, והיא הודיעה על כך במקום עבודתה. אבל כשהם ראו כמה חשובה לה השבת, לא רצו להפר את קדושתה. היא סיפרה על עמידה איתנה, שנטעה בה חוסן, על המעבר לעבודה בווישנינגטון, ואיך מצאה את עצמה בוחרת באותה יהדות אליה חונכה בבורו פארק. דווקא המציאות השונה כל כך במקום העבודה, הביאה אותה לחשוב שוב, להבין ולחדד טוב יותר את היהדות שלה. מצד אחד היא לא מוותרת על קוצו של יו"ד מיהדותה, אך מצד שני לא מבקשת מה שלא צריך לבקש. היא סיפרה שכאשר נסעה לצורכי עבודתה למקום בו לא היה ניתן לקנות אוכל כשר, היא לקחה מהבית לחם וקצת ממרח שוקולד ואכלה כל השבוע. בסוף השבוע ניגשו אליה מטעם העבודה והציעו לה טיפול להתמודד עם אנורקסיה... הם לא ראו אותה אוכלת והיו בטוחים

עמידה על עקרונות, חול עולם מערבי מתקדם,
נובעת מאחריות עלי ועל עמי

שהיא מתמודדת, רק אז גילתה להם שפשוט אסור לה לאכול אוכל לא כשר. סיפרה שבשנה אחת חל ליל חנוכה ביום בו חל חגם של הנכרים, היא הכריזה והודתה למי מעובדיה שמוכן יהיה להישאר במקום העבודה גם בחג, כשהיא מזכירה את יום חגם. מישוהו במקום אמר לה, למה את לא מזכירה גם את חנוכה? והיא ראתה בזה אות משמיי, להיות גאה יותר ביהדותה ושתפקידה לקדש שם שמים.

אינני יודע כמה נדיר למצוא שם מציאות כזו. של עמידה איתנה ללא שינוי כלל לא מבחינה חיצונית ולא מבחינה פנימית. אבל נראה לי שזה יותר מצוי שם מאשר בארץ ישראל. כאן יש יותר מידי מקרים של אנשים ונשים שיוצאים למקום עבודה חילוני ומאבדים מהר מידי גם את ההשקפה התורנית, וגם את הלבוש החרדי.

נראה שכאן טמון יסוד ההבדל. יהודי בארץ ישראל לא מרגיש רגש של אחריות על היהדות, לא של עצמו ולא של עם ישראל בכלל. יהודי בגולה מרגיש רגש אחריות גדול על עצמו, הוא יודע שאם הוא לא יזהר הוא עשוי להתבולל, רגש האחריות הזה, מדליק אצלו את הניצוץ שבלב, וכך פועם בו רגש אחריות גם על כל עם ישראל. אחריות אישית יוצרת אחריות כללית, ושניהם יחד יוצרים אחדות בין כל הסגנונות של היהודים.

תנועת חלקי בקהילתי

כוס תנחומים

נשגר למעלת כבוד מורינו ראש הישיבה,
מורה דרכנו ומאיר נתיבותנו

הגאון רבי **יוסף חברוני** שליט"א
בפטירת אמו הצדקת

מרת **זהבה גולדה** ע"ה

בהמשך הרבצת התורה, בישיבה ובכוללים
לרומם את קרן בני התורה
וציבור בוגרי הישיבות העובדים, ינוחם
ובלע המוות לנצח

ת.נ.צ.ב.ה.

מחשבות מחוץ הים: הכנה רוחנית לחודש אלול

**השקט לפני הסערה,
מאפשר לצלול למעמקי
התודעה, ולהבין את מהות
הקיום**

בעבודת ה'.

הישיבה על חוף הים אינה סתם בילוי, אלא הזדמנות יקרה להכנה לאלול. מול עוצמת הבריאה, כשהאדם ניצב לבד עם מחשבותיו, מתעוררות בו שאלות היסוד: מהי חידת חיי? מהו ייעודי? כיצד אממש את השליחות שה' הטיל עליי? רגעי השקט הללו הם שער כניסה לעבודה הרוחנית של חודש אלול, שבו אנו נקראים מחדש את הקשר עם תכלית חיינו ולהתכונן לשנה החדשה מתוך בהירות ושליחות.

יהי רצון שנזכה לנצל את רגעי השקט להקשיב לקול ה' שבתוכנו, ולהיכנס לחודש אלול מתוך ייעודנו בעולם.

תובנה זו מתחברת לדברי רבינו יחזקאל לוינשטיין זצ"ל בספרו אור יחזקאל, בביאור הפסוק בפרשתנו: "אֲחֵרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יֵדְעָתֶם..." מדוע החומרה דווקא על עבודה זרה שלא הכרנו? מפני שהאדם מצווה להקשיב לקול השכל, כפי שמלמד ספר חובות הלבבות. השכל הוא "הרב והמדריך", מתנת ה' המובילה את האדם לתכלית חייו. כאשר אדם מתעלם מקול השכל, הוא לא רק חוטא, אלא מתכחש למתנה האלוהית שבו. אך במרוץ החיים, קול השכל מושקע לעיתים על ידי טרדות היום-יום. דווקא ברגעי שקט על חוף הים, כאשר המולת החיים נרגעת, מתגלה השכל בצלילותו ומזמין את האדם להתבוננות עמוקה.

"אע"פ שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב - רמז יש בו: עורו ישנים משנתכם, ונרדמים הקיצו מתרדמתכם... הביטו לנפשותיכם והטיבו דרכיכם..." (רמב"ם הל' תשובה פ"ג)

הרמב"ם מדבר כאן על התעוררות כללית - ולא דווקא על תשובה מחטאים פריטים. שיבה אל התכלית, אל המודעות לייעודנו בעולם. זו עבודת אלול: להתנער מהשכחה, לעצור את המרוץ הבלתי-פוסק, ולהציב מחדש דרך ברורה

מדי שנה, כשאנו מגיעים לשבוע האחרון של חופשת הקיץ, עולה השאלה: מדוע דווקא בימים אלו, הראויים להכנה רוחנית לקראת חודש הרחמים והסליחות, אנו מוצאים את עצמנו על חוף הים, שקועים בבילוי חיצוני? לכאורה, ראוי היה להקדיש ימים אלו לחשבון נפש ולהתכוננות לאלול. אך כשיושבים מול גלי הים, מתגלה תובנה עמוקה על הקשר שבין השקט של הים לבין ההכנה הרוחנית.

החזון איש, בתחילת ספרו אמונה וביטחון, מתאר כיצד נקודת האמונה נובעת מרגעי שקט:

"מידת אמונה היא נטייה דקה מעדינות הנפש... אם שעתו שעת השקט, חפשי מרעבון תאוני, ועינו מרהיבה ממחזה שמים לרום והארץ לעומק, הוא נרגש ונדהם... כי העולם נדמה לפניו כחידה סתומה, כמוסה ונפלאה..."

כאשר האדם מתנתק ממרוץ החיים ומתבונן בעוצמת הבריאה - בים, בשמים ובטבע - מתעורר בו רגש פנימי. הלב נפתח, והעולם מתגלה כחידה מופלאה המעוררת שאלות יסוד: מדוע נברא העולם? מה תפקידי בבריאה? שאלות אלו, הנולדות בשקט, מהוות את יסוד האמונה ואת ההכנה לעבודת אלול.

יזוך אחר

יהודה צ'ולק | אחראי קהילות וכוללים חלקי בקהילת

**החיבור שנוצר ממעשי
יחידים, בונה עוצמה
משותפת, שסוחפת איתה
את הכלל**

היא מתעצמת!! בניגוד לרכוש שמתמעט כשאתה חולק אותו, אהבה, עזרה, נדיבות, רק גדלים. כל חסד קטן משמיד קול שמוסיף להדהד, כל מעשה טוב, הוא טיפה מתגברת, הממשיכה לזרום בין הבתים והלבבות.

על כל אחד מאיתנו, לחשוב אם אנחנו מחוברים לקהילה, אם ילדינו מחוברים אליה, ואם הם יודעים להעריך את הקהילה בה הם חיים, אם הם שואפים להיות חלק מהמהות שלה. קהילה חזקה אינה נוצרת מאליה. היא נבנית לאט לאט, מכוח השותפות הבסיסית, עליה מצטרפים המעשים קטנים של כולנו לכדי כח עצום ורב, הבונה את כל חבריה.

עוצמתה של קהילה היא לא רק במה שהיא נותנת לנו, אלא באדם שהיא עוזרת לנו להפוך להיות.

החבר, כי גם אם הבן לא האמין הנכד חזר להאמין והמשיך את המסורת.

לעומתן, דתות שעבדו בצורה פרטנית, מול מאמינים יחידים, ללא חיבור קהילתי וקבוצתי, חכמות ככל שהיו, טובות משכנועות ומוצלחות, אבל ברגע שהבן לא האמין, נקרעה השרשרת.

הקהילתיות היא זאת שמחזיקה לאורך זמן!!!

כאשר אדם חי לבד כל אתגר חינוכי רוחני ואפילו פיזי נופל על כתפיו לבד. בקהילה הנטל מתחלק נקודת עוצמה של קהילה נמדדת גם בזמני שמחה וגם ברגעים קשים

קהילה חזקה נותנת לאדם זהות. ההשתייכות המובהקת למעגל אנושי של ערכים משותפים, שפה פנימית, ולימוד משותף, מחדדת את הזהות האישית וההשתייכות החברתית. היא גם עוזרת בחינוך הילדים, ותוחמת את עולמם בקווים ברורים של מחויבות לתורה מצווות ועבודות ה'

אחד הפלאים של קהילה שככל שהיא נותנת

עוצמה של קהילה

קהילה היא כוח שרק כאשר חווים אותו מבינים את העוצמה שלו. קהילה חזקה היא צורך רוחני, תורני, מוסרי, ותרבותי עמוק, היא אינה רק אוסף של אנשים שגרים בקרבת מקום, אלא מערכת חיה וקיימת, של תמיכה בזולת, אחריות חברתית, ושל השראה ומשמעות רוחנית.

פרופסור מיקי ארליך מאוניברסיטת בר אילן (גילוי נאות: דוד שלי) ערך מחקר מאוד מעניין, על תקופה עם אותה היסטוריה בדיוק, ראשית ימי הביניים, בה דתות שלמות, חכמות, מעניינות, גדולות מאוד, שנעלמו תוך כמה דורות מההיסטוריה, לעומתם דתות קטנות לא חכמות במיוחד הלכו וגדלו ושגשגו.

הוא ניסה לחקור מה ההבדל, למה דתות מסוימות הולכות ונכחדות, ואילו דתות אחרות הולכות ומתרבות. אני מניח את תוצאות מחקרו למי שרוצה לעיין בו באריכות, ומתייחס למה שאני הבנתי ברור מחקרו: דתות שעבדו בצורה קבוצתית עם מקומות מפגש, ומערכת קבוצתית קהילתית, הלכו וגדלו בצורה ניכרת. לאורך השנים

פנים חדשות בבית הכנסת קריצמן

והמסייעים, ובשבוע החולף הושלמה המלאכה. כעת חוזרת הקהילה למשכנה הקבוע, אל המנוחה והנחלה, בתפילה ובתקווה שיזכו לראות עוד שנים רבות של תורה, תפילה, ועבודת ה' בשמחה, בבית הכנסת המחודש, בלב העיר שנוסדה בידי יהודים יראי שמים ועובדי ה', ומהווה מגדלור של תורה וקדושה לכל גוש דן.

נאחל לכל חברי הקהילה וליזם המסור והנמרץ רבי מאיר כהן ידידנו היקר, המשיך ברכה והצלחה בכל מעשי ידיכם. תזכו לראות דורות ישרים מבורכים, מתפללים בבית הכנסת החדש ועובדים את ה' בשמחה תמיד.

אלול תשפ"ד החל השיפוץ, שכלל את חיזוק רצפת בית הכנסת ששקעה, וחיזוק לתקרה תוך הורדת עמודים. גם ריהוט חדש ומפואר נרכש בעזרת התורמים

נוסד בשנת תרפ"ה
לפני 100 שנה

לפני מאה גיליונות סיפרנו לכם מעל במה זו, על קהילה צעירה ותוססת, המעירה לתחייה את בית הכנסת נחלת ישראל (קריצמן) אחד מבתי הכנסת הוותיקים בישראל, הממוקם ברחוב חובבי ציון בפתח תקווה. (בתוך קהל ועדה, חלקי בקהילתי 184). הזמן שחלף דלדל את מצבת המתפללים הוותיקים עד שנוצר הכרח להזרים דם חדש במבנה ההיסטורי. היזם הנפלא מאיר כהן, סיפר איך התגלגלו הדברים, והחבורה הצעירה השתלבה בבית הכנסת הוותיק, והעירה אותו לחיים.

בשנה האחרונה, לא ניתן היה להתעלם יותר ממצבו העגום של מבנה בית הכנסת, וחברי הקהילה הנמרצים החליטו לצאת למהלך של שיפוץ בית הכנסת. בר"ח

ולאחר השיפוץ

במהלך השיפוץ

בית הכנסת - לפני השיפוץ

יום הקהילה ר' מאיר כהן בהנחת אבן הפינה

מבחוץ - לפני ואחרי

גם ריהוט חדש ומהודר, לכבד את בית אלוהינו

לבחור את השגרה - לבחור את הברכה

פתיחת שנת הלימודים היא הזדמנות לבחור מחדש, איך תיראה השגרה שלנו

ילדינו דרך הישגיהם, או גם דרך המאמצים שלהם.

השנה החדשה היא הזדמנות לבחור. היא לא רק שינוי ביומן, אלא התחלה מחודשת. ואולי זה הזמן לשאול את עצמנו: איזו שגרה אנחנו רוצים בביתנו? איזה מסר נרצה שילדינו יישאו איתם בבוקר בדרכם ללימודים? ואיזה מרחב יחכה להם כשהם חוזרים הביתה?

קחו את הרגע המיוחד הזה של החזרה לשגרה, לתפילה ותקווה גדולה. שנזכה לבחור נכון, להיות הורים עם יותר סבלנות ופחות ביקורת, יותר עניינים טובות ופחות ראייה מצומצמת. להיות הבית בו מרגישים אהובים ובטוחים, גם כשביית הספר מציב אתגרים.

בואו נבחר שגרה!

שעתיד לעשות הכל גלוי לפנינו. ולא תאמר כיון שהקב"ה יודע מה שיעשה האדם, אם כן הוא מוכרח במעשיו שיהיה צדיק או רשע. לא כן הוא! כי הרשות נתונה בידו לעשות טוב ורע ואין שם דבר שיכריחוהו כלל.

הקב"ה יודע הכול, ובכל זאת הבחירה בידינו. הידיעה האלוקית אינה שוללת את האחריות האישית. החיים אולי "צפויים", אבל אנחנו הם שמכריעים אם הם יהיו ברכה או חלילה להיפך.

כאן נכנסת השגרה.

אפשר לראות בה "קללה". לחץ של בקרים, שיעורי בית, מבחנים, מרוץ אינסופי בין עבודה לבית. ואפשר לראות בה "ברכה". יציבות, סדר, מסגרת שמעניקה לילדים ביטחון ולנו ההורים קצת מרחב. אבל השגרה אינה טובה או רעה כשלעצמה. היא ניטרלית, והופכת לברכה או לקללה לפי הדרך בה אנחנו בוחרים לגשת אליה.

האם הבוקר יתחיל בלחץ או בנחת? שולחן ארוחת הערב יהיה עוד מטלה או רגע נקי של התעניינות כנה וחיוק קשר? האם נראה את

החופש הגדול עוד רגע מסתיים. שבועות של טיולים, בילויים, קייטנות, ימים ארוכים בבית ולא מעט בלאגן, והנה אנחנו רגע לפני חזרה לשגרה. יש מאיתנו שמחכים לרגע הזה בכיליון עיניים ויש שמנסים עוד להיאחז בתחושת החופש, אבל לכולנו ברור. השגרה מגיעה, והיא כאן כדי להישאר (לפחות עד חופשת החגים).

במאמר זה אני רוצה להציע גישה מועננת לחזרה לשגרה, שמזמינה אותנו להתבוננות בצפוי לנו ולבחור איך להיכנס אליה. האם החזרה לשגרה תסחף אותנו, או שנתבונן בה ונהפוך אותה להזדמנות?

פרשת השבוע פותחת ואומרת "וְאֵלֶיךָ יָבֹאוּ לְפָנֶיךָ הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה". התורה מציבה בפנינו אפשרויות, ומזמינה אותנו לבחור. לראות, להבחין, ולכוון את חיינו אל הברכה.

את דברי המשנה "הכל צפוי והרשות נתונה" (אבות ג, טו) מבאר הרע"ב כך: כל מה שאדם עושה בחדרי חדרים, גלוי לפניו. והרשות נתונה בידו של אדם לעשות טוב ורע. הרמב"ם מוסיף: כל מעשה בני אדם, מה שעשה ומה

לילדי חלקי

מנדי פרומ

חידות לכל המשפחה לשולחן שבת

לע"ר שמואל בן ר' דב ודבורה בת אברהם שמואל הכהן

גור ישימור

- א. איך נקרא העץ שמשמש לעבודה זרה?
- ב. איך מכונים אנשים רשעים במיוחד?
- ג. החיה הזו מעלה גרה ולמרות זאת היא לא כשרה?
- ד. חיה כשרה למאכל (אחת מ-7 החיות), ויש לה קרניים גדולות ומרשימות?
- ה. עליהם, בין השאר, עבדו הגויים את אליהם?
- ו. מהם שלושת הדברים שצריך לעשות כשיש אנשים שמדיחים לעבודה זרה?
- ז. עוד חיה בעלת קרניים הכשרה למאכל?
- ח. כלי קצירה שמוזכר בפרשה?
- ט. מצב שבו צריך האדם להיות כדי שיוכל לאכול מהקדשים?
- י. כאשר ה' ירצה לתת לנו מקום יותר גדול, מה הוא יעשה לגבולנו? יש גם מושב בשם זה באזור השרון?
- כ. שאלה מההפסדה: אבן מבריקה שה' ישים אותה בחלונותינו

20.	ח'ת'ת'ת' (ת'ת'ת' ח')	16.	ח'ת'ת'ת' ח'ת
-----	----------------------	-----	---

מלגלג נעשה גל

”
מי שמבכר את המבט
החיצוני על פני המבט
המעמיק, מלגלג על דברי
חכמים

באמת לא מבין על מה הרב מדבר, איפה יש יהלומים בגודל כזה? לגיטימי. אבל כשהוא חוזר מההפלגה, מתברר שהוא מוכן לקבל את מה שהרב אומר, רק אם הוא רואה את זה בעיניו. כלומר, הוא מחשיב את מראה העיניים, יותר מאשר את דברי הרב, וזה כבר מקנה לו את התואר המפוקפק 'מלגלג על דברי חכמים'.

מי שלא מבין מדברי חכמים, עוסקים ברובד גבוה יותר של המציאות, ובודק את אמיתות דבריהם לאור הממצאים המחקריים במעבדה, הוא מלגלג על דברי חכמים. הוא אינו מבין את סדר ההשתלשלות הנכון, מהמציאות הפנימית הגבוהה, אל ההתגלות בפועל בעולם המעשה. הוא עצמו, אינו מחובר לנשמת החיים, ובעיני האמת, הוא גל של עצמות ותו לא.

השנייה, שהוא מדבר איתם. הוא פונה אליהם ושואל: "הני למאן?" והם עונים לו: "שעתיד הקב"ה להעמידן בשערי ירושלים".

התלמיד חוזר נרגש לטבריה, נכנס לבית מדרשו של רבי יוחנן ואומר לו: "דרוש רבי, לך נאה לדרוש. כאשר אמרת - כן ראיתי". אלא שרבי יוחנן פחות מתרגש מהמחמאה, ומהסיפור המופלא על מלאכי השרת בלב ים: "ריקא" הוא מטיח בו. "אלמלא ראית - לא האמנת? מלגלג על דברי חכמים אתה! וכאן מסתיים הסיפור בשורת המחץ: "נתן עיניו בו, ונעשה גל של עצמות".

לא הבנתי. למה דווקא עכשיו, כשהכל מסתדר והסוף השמח כבר כאן, נותן רבי יוחנן את עיניו, ועושה אותו גל של עצמות. הרי הוא בא בשמחה וחוזר בו מלגלוג: כאשר אמרת - כן ראיתי. הייתי מבין אם זה היה קורה בתחילת הסיפור, כשבית המדרש עצר את נשימתו, מול התלמיד המלגלג... חחח אין יהלומים כאלה, מאיפה הרב מביא את ההזיה הזו? בום, גל של עצמות.

התשובה היא שבתחילת הסיפור, התלמיד

ההפסדה שנקרא בשבת הקרובה, נבואת ישעיה על ירושלים תובב"א: וְשָׁמְתִי כֶּדֶד שְׁמִשְׁתֶּיךָ" (נר, יב) שולחת אתי תמיד אל דברי הגמרא במסכת בבא בתרא (עה). לא אכביד עליכם בציטוט הגמרא, במקום זה אשטנשטן לכם אותה בקצרה, בשפה המדוברת.

רבי יוחנן יושב ודורש את הפסוק הנ"ל, כי עתיד הקב"ה להביא אבנים טובות ומרגליות, בגודל 30X30 אמות (13 מ"ר) לשיטה המקלה) ולחקוק בהן רוחב עשר וגובה עשרים, כדי להעמידן בשערי ירושלים. תלמיד אחד יושב בשיעור, ומלגלג על רבי יוחנן. טענתו נשמעת הגיונית: הרי אין למצוא בשום מקום אבנים טובות אפילו לא בגודל ביצה של צוצלת, אז מאיפה בדיוק אמורות לנחות כאן אבנים טובות בגודל 13 מטר רבוע - לשיטה המקלה?

כאן לא מסתיים הסיפור, הוא רק מתחיל. אותו תלמיד מפליג בים, ורואה את מלאכי השרת יושבים ומנסרים אבנים טובות ומרגליות, בגודל המדויק של 13 מ"ר, וחוקקים 10 על 20. ברור שהתלמיד הזה הוא לא קוטל קנים, משתי סיבות. האחת, שהוא רואה את מלאכי השרת.

ברוך יערי

חלקי בארץ החיים

נר לרגלי דברך
ואור לנתיבותי

האובך הגדול, אב תשפ"ה.
רמת שלמה. ירושלים

מו"ל: חלקי בקהילתי
זמנות קהילתיות תורנית.
מייסד: הרה"ג ברוך צבי גרינבוים
עורך: אהוד בן יהודה

כותבים קבועים:

הרב אפרים קרלינסקי, הרב דב הביין, הרב שלמה ליפשיץ,
הרב זאב קצנלבון, הרב נתנאל זליקוביץ,
הרב עלי מורגנשטרן, הרב יעקב שאפנס, ברוך יערי
עיצוב גרפי: נמיק פרסום, עיצוב גרפי: מירי 054-8420999

חלקי בקהילתי

חלקי בקהילתי:
רחוב קהתי 14 ירושלים

מרכז מידע ארצי:

02-6260115

helki.co.il

helkioffice@gmail.com

חרדי עובד ומרגיש לבד?
'חלקי בקהילתי' - תרגיש בבית

חלקי בקהילתי 02-6260115

החרדים דנים

לפני כחודש התפרסם כאן מעל במה זו טורו של יהודה אייזיקוביץ - תכל'ס, מיהו חרדי? (חלקי בקהילתי 281 מטות מסעי) בעקבות הטור התעורר דיון בקרב יזמי הקהילות. בחרנו להביא בפניכם שתי נקודות מבט. הראשונה של שמואל אחרון מקהילת רמת בית שמש א' והשנייה, תגובתו של קובי איתן מהקהילה במודיעין עילית

פרדוקס החרדי הטוב

הנה טיעון שחוזר על עצמו במגזר שלנו, וכל פעם קצת מרגיז אותי מחדש. זה נראה כאילו אנחנו מקלים ראש ומעניקים לעצמנו הנחות גדולות מדי.

כשחרדי נתפס מעורב בענייני כספים מפוקפקים? "הוא לא חרדי באמת. חרדי אמיתי לא גוזל". כשחרדי מנבל את הפה? "ברור שהוא לא חרדי. זו לא דרכנו". כשחרדי חוסם כביש לאמבולנס? "מה, הוא חרדי? מי שחרד לדיני נפשות לא עושה כזה דבר". וזה ממשיך כך בכל דבר. כאילו שאין מה לתקן במגזר, ואין אנשים בעייתיים אצלנו. מי שמתנהג בבעייתיות - הוא פשוט לא "חרד לדבר ה'", ולכן הוא לא נחשב חרדי.

זה נשמע לי קל מדי. דרך מהירה לנקות את המצפון ואת רגשות האשמה הקולקטיביים שלנו.

"נראה כמו ברווז, הולך כמו ברווז, ומגעגע כמו ברווז, אבל לא ברווז"

לפני כמה שנים הסתובב סרטון של אישה תוקפת מילולית באוטובוס אדם בעל חזות חרדית, על כך שלא שירת בצבא. בתגובה הוא ענה לה "למה את יוצאת מנקודת הנחה שלא עשיתי צבא?" מפה לשם הסתבר שאותו אדם דוקא עשה שירות צבאי לעילא

השיח הציבורי שהתעורר בעקבות הסרטון עסק דווקא ביחסי חרדים חילונים, אבל בעיני היה שם משהו הרבה יותר מעניין.

כן, אם אתה נראה כמו חרדי - לא מופרך לחשוב שאתה לא משרת בצבא. אתה משרד שייכות לקבוצה מסוימת, לקו מסוים, לערכים מסוימים ואם אתה מתלבש כחרדי, אל תתפלא שהנחת היסוד היא שאתה לא משרת בצבא.

לפני שבועיים כתב כאן הרב יהודה אייזיקוביץ טור שעורר לא מעט תגובות, ושאל: מיהו באמת חרדי? יש אנשים שנראים חרדים, מדברים חרדית - אבל לא

ממש "חרדים לדבר השם". ההתנהגות, הסגנון, הערכים - לפעמים הפוכים לגמרי ואינם עונים על ההגדרה של "חרדים לדבר השם"

ידידי הרב שמואל אחרון, יזם חלקי בקהילתי בבית שמש העלה טענה קשה:

אם כל מי שמתנהג לא כראוי "כבר לא חרדי" - פתרנו לעצמנו את כל הבעיות. לא צריך לקחת אחריות, לא צריך לתקן - פשוט לומר שהוא "לא משלנו".

מיהו חרדי?

צילום אילוסטרציה: ברוך יערי - נשמת ירושלים

אני מסכים איתו לגמרי ואף מוסיף. לכל אחד מאיתנו יש את נקודות הקושי שלו, את מלחמות היצר האישיות שלו, וכן, כל אחד מאיתנו גם נופל. האם נאמר שכולנו לא חרדים??

לגופה של טענה, אני מסכים לגמרי ומוסיף: אם חרדי שגונב אינו חרדי, אף אחד מאיתנו לא חרדי! לכל אחד מאיתנו יש את הניסיונות שלו, וזה שאותו אחד נתגלה קלוננו ברבים לא אומר שהוא יותר גרוע ממני... חרדיות היא ממש לא רק אורח חיים של אינדיבידואל יש לה גם

תפקיד חברתי ברור.

אבל בואו רגע נעשה סדר.

חרדיות היא לא רק דרך חיים אלא גם שיוך חברתי. זו המציאות. אי אפשר לומר שכל מי שלא מושלם בעבודת השם אינו חרדי, אדם יכול להיות מוגדר חרדי בעצם כך שהוא משייך את עצמו חיצונית לחברה החרדית. ומנגד, אדם יכול להיות מוגדר חרדי מבחינה חברתית, אבל הוא לא בהכרח עונה על ההגדרה של "חרד לדבר השם".

אבל

כחברה חרדית אנחנו לא יכולים לכפות על אף אחד את אורח חיינו וגם לא לקחת אחריות על מעשיו של כל אחד. הפן החברתי של החרדיות נועד כדי ליצור תנאי מחיה אופטימליים למי שרוצה לשמור על חיי תורה, אבל זהו כלי, לא מטרה.

אורח החיים הקהילתי חברתי אמור לשמש פלטפורמה לשמירה על כל מי שבפנים מפני היצר האורב בחוץ, ומאפשר לכל אחד מאיתנו לשמור ולעשות את כל דברי התורה בצורה מיטבית. אם מישוה מבני החברה החרדית מתנהג בצורה שנוגדת את הערכים שלנו, הוא קודח חור בספינה של כולנו, פוגע בכולנו וגם מעורר את כולנו לחשוב איפה שגינו.

ההגדרה "חרדי" על אף הקונוטציה החברתית שלה, היא בסופו של דבר מחייבת וצריכה להצביע על אדם שהוא כזה (לעומת ההגדרה "חילוני" שכל מה שהיא אומרת זה שהוא לא דתי או חרדי וההגדרה לא מחייבת אותו בערכים כלשהם). גם השיוך החברתי הזה הוא מחייב.

אמנם אף אחד מאיתנו לא מושלם, אבל אדם הדורס ברגל גסה את עקרונותיה של היהדות החרדית, גם אם יש לו שטרימל גבוה, חרדי הוא לא.

אז גם אם זה נראה כמו ברווז, הולך כמו ברווז, ומגעגע כמו ברווז, לא בהכרח שזה ברווז, יכול להיות גם שזה בסך הכל בן אדם עם משבר זהות.